

MAGYAR KÜRIR.

N^{r.} 1.

Indúlt Bétsből, Kedden, Július' 1-ső napján, 1828.

B é t s.

Jun. 25-dikéről, Kremsiérből jött tudósítás szerint R u d o l f Ö T s. K. Fő Hertzegségének 's Cardinalis Ö Eminentiájának nyavalyája szerentsésen megorvosoltatott, úgy hogy Ö T s. K. Fő Hertzegsége a' kiállott betegségből szemlátomást épül, 's egészségének helyre állásához teljes reménység vagyon.

Bétsben és ennek környékén Jun. 25-dikétől kezdve szinte négy napig esett folyvást az eső, melly 27-dikén estve felé kemény égi háborúra 's jéggel elegyes zápor esőre fordult. A' városban és külső városokban több házakban beütött a' menkö, de nem gyújtott. A' Duna vize, a' tartós és hihetőleg meszsziire kiterjedt esőzés után felette megáradt.

Miskólczról, Junius 14-dikén 1828.

Hol volna, a' Hazafiúi magas Virtusokat, és érdemeket betsben tartó Magyar Hazában az a' szegelet, hol az Ország Fő Cancelláriusának Nagy Méltóságú Revisnyei Gróf R e v i c z k y Á d á m Úrnak Ö Excellentiájának buzgó tisztelete és magasztalása szavai nem zengedznének? Hol volna az a' Magyar Hazafi és Pólgár, ki, Hazánk azon Nagyra termett édes Jó Fiának, örömével és

Tiszteletével, szívéből nem adózna? Hol volna tehát, Hazánk az a' Tájjeke, és Fia, a' melly, és a' ki, Ö Excellentiájának, folyó Szent Iván Hava 9-dik napján, Nagy Méltóságú Fő Tisztelendő Felső Eöri P y r k e r J á n o s L á s z l ó Egri Pátriarcha Érsek Úr Excellentiája, mint a' végre (Nagy Méltóságú Maros Némethi és Nádaskai Gróf G y u l a y Ignácz Horváth Országi Bán Úr Ö Excellentiája közönségesen fájlalt megbetegedése után) Kegyelmesen ki nevezett Királyi Bízatos által, Tekintetes Nemes Borsod Vármegye Fő Ispáni Székébe és Méltóságába törvényesen lett beiktattatása öröm pompája végben menteléről való tudósíttatását, kedvesen és örömmel nem venné? — Imé! az, ezenel tellyesíttetik!

Felséges Urunknak, az 1827-dik Esztendőbeli Szent András Hava 12-dik napján tartatott Köz Gyűlésben kihirdetett Kegyelmes Rescriptumából, Tettes Nemes Borsod Vármegyének Karjai és Rendei meg értvén azt, hogy a' Megyének, néhai Nagy Méltóságú Klobusiczky Jó'sef Úr Excellentiája hazafiúi könyekkel meg siratott halála által kiüresült Fő Ispáni Méltóságát, Hazánk Attya, Nagy Méltóságú Revisnyei Gróf R e v i c z k y Á d á m Úr Ö Excellentiája Kegyelmes ki nevezésével méltóztatott betölteni; az időnek attól a' pontjától

fogva, ámbár akárhová és merre néző szem — T. Borsod Vármegyében, egy rendkívül való nagy örvendezéssel egyben köttetett Nemzeti Innepléshez való készülést, és iparkodást — szemlélhetett; 's minekutánna a' Megye Rendei, határtalan örömeiket, 's a' legjobb Fejedelemtől nyert Nagy és megbetsúlhetetlen Atyai Ajándék kedves volta érzését, Ő Excellentiájához írt szerentsésítő Levelekben érzékenyen kifejezték, 's majd hivatalos úton arról is tudósittatának, hogy Ő Excellentiájának, a' Megye Centralis Helyére Miskólczra leendő pompás bejövetele, folyó Szent Iván Hava 8-dik, Fő Ispáni Székében leendő Törvényes Beiktatása pedig, Szent Iván Hava 9-dik napjain fog tartódni; — ezeknek az örvendetes és várván várt napoknak felvirradásáig, édes nyughatatlansággal — a' Napokat és órákat is számlálgatták. — Végre

Az említett öröm Napok közelgetvén, 's Ő Excellentiája azon Deputatiót, melly személyes tiszteletére, eleve ki rendeltetett, szomszéd T. Heves Vármegyebeli Ludas helységében Kedves Attyafia Revisnyei Reviczky Mária özvegy Taródy Bertalanné Aszszony Kastélyában méltóztatván maga eleibe botsátani — 's itt a' Méltóságos Császári Kamarás és Ordinarius Vice Ispány Vajai Vay Ábrám Úr által vezérlett Deputatio Orátora Fő Tisztelendő Kis Szlatinai Durtsák János Egri Kanonok és a' Böldegságos Szűz Eger-Vári Prépostja által idvezeltetve köszöntetvén; a' Köszöntést Ő Excellentiája, kedvesen, 's olly Felelettel fogadá; melly, az eleibe repült köz örvendezéseket is Felső grádira emelte. — A' meg köszöntést Ludason helyben Fényes ebéd, 's más nap Hajnalig tartott tántzos víg mulatság követte.

Szent Iván Hava 7-dikén Nagy Mélé-

tóságú 's Fő Tisztelendő Egri Patriárcha Ersek és Királyi Biztos Úr Excellentiája, Eger felől, Kis Tállya; Nagy Méltóságú Gróf, Fő Cancellarius és Fő Ispán Úr Ő Excellentiája pedig, Maklár felől, Andornak helységeikbe lépven be a' Megye határ széleire, a' Tekintetes Substitutus Vice Ispán Fodor Pál Úr Vezérlése alatt ki rendelve vólt Deputatioók, az elsőbb Helyen ugyan Fő Tisztelendő Durtsák János, a' második helyen pedig Fő Tisztelendő Pálffy József Egri Kanonok Urak, mint Orátoraik által, tették tiszteleteket; 's ugyan azon napon, estve, Ő Excellentiájok, már együtt Mező Nyáradig érkezvén, 's ott nyugvó Statiót tartván, itt is, egy újabb Deputatio által, mellynek Orátora, Méltóságos Tisztelendő Szalai Báró Barkóczy László Miskólczi Vice Esperest és Plébánus Úr vólt; Tisztelve köszöntettek. —

Szent Iván Hava 8-kán közelgetvén Ő Excellentiája Miskólcz Városához, Csaba helysége mellett, Hadi Rendben állva várta, a' Bejövetele pompája nevelésére, a' Megye Nemes Fiaiból egybe szerkeztetett, több mint 1200 Fejeből állott, 's Méltóságos Cs. K. Kamarás és Ordinarius Vice Ispán Vajai Vay Ábrám Úr, mint Fő, Járásbeli Fő és Vice Szolga Bírák Urak által pedig, mint Osztály és Század Vezérek által vezéreltetett Banderiális egyforma ruhájú Lovas Nemes Sereg; 's ennek Homlok sora előtt, tisztelt Ordinarius Vice Ispán és Vezér Úr, Ő Excellentiáját, ékes és velős Beszédjével köszöntvén; 's mint hajdani Törvényeink szerént, a' Fegyverben öltözködő Nemességnek is Fő Vezérének, azt a' mívészi elmésséggel készült Fényes Magyar Buzogányt is, mellyet, kezében hordozott, Ő Excellentiájának tisztelettel által adván; 's Ő Excellentiája, ki különben is, a' veszedelmek nap-

jaiban, Austria Bajnokjaival, együtt har-
tzolta vólt meg a' Regensburgi, Asper-
ni és Vagrámi Fő ütközeteket; a' Ban-
deriális Lovas Nemes Sereg tisztelkedé-
sét kedvesen fogadván, ennek elől való
lovaglásával, Fényes kíséző Tsoporttal;
úgy a' Vármegye Hajdúi és Lovas Pan-
dúriai Tsapatjának elől masírozásával,
kik előtt a' Báró Geppert Gyalog; a'
Banderialis Lovas Nemes sereg pedig,
a' Palatinális Magyar Lovas Nemes Eze-
redék Tábori musikája szakadatlanul zen-
gett 's harsogott, Miskolcz Városa szé-
léhez megérkezett, 's itt a' Városi Ta-
náts, nagy tisztelettel, bejebb az úgy
nevezett Forgó Hídnál tsinos ízléssel fel-
állított győzedelmi Kapu alatt pedig, a'
Megyebeli 'Sidóság Rabbinusa és Köve-
tei által, ékes Magyar Beszéddel köszön-
tetvén; a' mint a' teménytelen sokaság
Ezer Éljen! kiáltásai, 's a' mo'sarak
állandó ropogásai között, Ő Excellen-
tiája a' Vármegye házához megérkezett,
itt a' gráditok allyánál reá várakozó
Deputáció, 's ennek Orátora, Méltóságos
Cs. R. Kamarás és Ordinárius Vice Is-
pán Vajai V a y Á b r a h á m Ú r által kö-
szöntetve, Fő Ispáni szállása Lakó szo-
báiba felkísértetett, 's ezután a' több Kül-
ső Vármegyék, úgy a' Tiszán innen lé-
vő Reformata Superintendencia Követsé-
gei által sorban, buzgóan tiszteltetett; a'
Megyebeli Deputáció pedig, Nagy Mlgú
Egri Patriárcha Érsek és Királyi Biztos
Urat Ő Excellentiáját, az Egri Tekinte-
tes Fő Káptalan Házánál vólt szállására
által kísérvén; ott, Orátora, Megyebeli
Fő Notárius P a l ó c z y L á s z l ó Ú r
által, Ő Excellentiáját, mély tisztelet-
tel fogadta 's idvezlette, — Délután Nagy
Méltóságú Gróf, Fő Cancellárius és Fő
Ispán Úr Ő Excellentiája, a' Miskolcz
Városa Napkeleti szélénél, a' mezőben
táborozott Banderiális Lovas Nemes se-
reget, sok száz Kotsik kísérésével, nyá-

jasan meg látogatni; 's az ott tartott Ló
pállya futtatást is meg nézni méltóztat-
ván; estve a' Vármegye Háza homlok-
fala, sok ezer égő métséssel, valamint
szinte a' Város Háza, és az Izraéliták
győzedelmi Kapuja is, Elmés Festések-
kel, által látszó Répekkel, és Versekkel
— úgy több Urak és Lakosok Házaik
is ki világosítottak —

Más nap vagy is Szent Iván Hava
9-dik napja Felvirradásával, Miskolcz
Városa, 's a' Megye Rendei, és Fényes
Vendégei, dél előtt 10 órakor, a' Vár-
megye Szálájában özsze gyülekezvén;
minekutánna a' Köz Gyűlést, mellyben,
Két Megyés Püspökök, Kilentz Fő Ispá-
nok és Fő Ispáni Helytartók, 's 23 Vár-
megyék Követségeik 's 15 Vármegyék Vi-
ce Ispánjaik is valának jelen — Méltósá-
gos Cs. R. Kamarás és Ordinárius Vice
Ispán Vajai V a y Á b r a h á m Ú r, szo-
kott ékesen szóllásával kinyitván, 's Nagy
Méltóságú Királyi Biztos, és Fő Ispán
Uraknak Ő Excellentiájoknak, a' Gyű-
lésben leendő magok meg alázódása ki-
kérése végett, Fényes Deputáció küldet-
tetvén ki; a' mint Ő Excellentiájok, a'
Szálában be érkeztek, 's az Éljen! hosz-
szas kiáltások harsogásai, és a' mo'sarak
dörgő ropogásai között, székeiket elfog-
lalták; Nagy Méltóságú 's Fő Tisztelen-
dő Királyi Biztos Úr Ő Excellentiája,
fényes Követsége Tiszte tellyesítéséhez
fogván, minekutánna a' szokott Felséges
Királyi Kegyelmes Rescriptum, 's a' Nagy
Méltóságú Gróf, Fő Cancellárius és Fő
Ispán Úr Ő Excellentiája halmozott és
ritka példájú érdemeit magában foglaló
Fő Ispáni Diploma ki hirdettettek; Ő
Excellentiája, a' Leg felsőbb Hellyről le-
küldött Esküvés formulája szerént, mel-
lyet Ő Excja előtt, Méltóságos Fő Tisz-
telendő C s e c h I s v á n Kassai Megyés
Püspök Úr olvasott — a' Hitet le tette
— tapsoló örvendezések között, Ősi szo-

kásaink szerint, a' Megye négy Szolga Birái által, háromszor fel emeltetett —

Ezután Nagy Méltóságú 's Fő Tisztelendő Királyi BíztoŰr, közönséges magasztalással fogadott Beszédjét folytatván 's be végezvén; Nagy Méltóságú Gróf, Fő Cancellárius és Fő Ispán Úr Ő Excellentiája, Nagy Mlgú Királyi BíztoŰrhoz Ő Excellentiájához, a' Megye Rendeihez, Tisztviselőihez, úgy a' fényes Vendégekhez is, egy olly ékes és BöltŰs Beszédet tartván; mellyről mint-hogy az, a' többekkel együtt, köz határozás szerint 4000 Exemplárokban ki nyomtatódván, az egész Hazában széllyel fog osztódni; elég légyen itt most annyit mondani; hogy az, a' Jobbágyi tiszta hűségnek és háládatosságnak, a' Hazza és ennek Alkotása imádásig való szeretetének, 's az igaz Hazafiúság Hit Valása letételének, és a' Fő Kormányozói BöltŰségnek Remekje vólt; 's ahoz, hogy a' hajdani Athéne és Róma Orációit meg szégyenítse, tsak két Ezer esztendős Régiség kívántatnék; ezután mind Nagy Méltóságú Fő Tisztelendő Királyi BíztoŰs, mind Nagy Méltóságú Gróf, Fő Cancellárius, és Fő Ispán Urakat Ő Excellentiájokat, a' Megye Rendei Répekben és Nevekben, Fő Notárius Palóczy László Ur, mélly tisztelettel köszöntvén 's idvezelvén; minekutánna még némelley Akták is olvastattak; 's ki hirdettetvén a' Nagy Mlgú M. K. H. Tanátsnak az a' Circuláris Felső Rendelése is, mellyben hivatalos úton jelentetik, hogy Felséges Urunk, Nagy Méltóságú Gróf és Fő Ispán Urat Ő Excellentiáját, az Ország Fő Cancelláriusának Kegyelmesen ki nevezni méltóztatott; a' Megye Rendei, azt, hogy ebből a' Kedves hír adásból újra ki ömledezett öröm érzéseiket, Ő Excja előtt, színről színre ki fejezték, elegendőnek nem tartván; annak köz pennával írandó szerentsésítő Levelek által is le-

endő kifejezését meg határozzák; 's így az Installatióális Köz Gyűlés, melly, a' Megye Rendei szíveikben és Jegyző Könyvökben — örök emlékezetben maradand — eloszlott. —

Délben Ő Excellentiája, a' Város Háza udvarán, különösen a' végre felállított, 's tsinos ízléssel fel ékesített Szálában, Borsodi Kedves Rendeivel, és Vendégeivel, 850 személlyekre terített Asztalnál, együtt ebédelvén; 's itt, Felséges Koronás Királyunkért, Királyné Asszonyunkért, Korona Örökös Hertze-günkért, Nádor Ispánunkért, az egész Felséges Uralkodó Házért, Nagy Méltóságú Gróf Fő Ispán és Királyi BíztoŰs Urakért Ő Excellentiájokért, a' megjelent Kedves és Fényes Vendégekért, az öröm poharak tisztelve emelödvén és ürítödvén; a' Napot, ugyan abban a' Szálában Ő Excellentiája által adott egy olly víg és gazdag Bál rekesztette be; mellyben Ő Excellentiája is, nyájjas leereszkedéssel, és Magyar jó kedvel, hosszasabban mulatni méltóztatott — és a' mellyből, az ártatlan jó kedvel mulatott roppant számú Vendégeket, tsak a' következett napnak nem Hajnala; hanem valóságos meg viradása oszlatta el —

Más nap, Ő Excellentiájának, Méltóságos Cs. K. Kamarás és Ordinarius Vice Ispán Vajai Vay Ábrahám Úr által, a' Megyebeli Tisztviselői azon Kar, mellyet, Ő Excja, Kedves Tiszt Társai Díszes nevezetével megszólítani, 's Felékesíteni méltóztatott, és a' köz szolgálatban lévők mutattatván be; 's azután a' Miskólczi Reformáta Eklésia és Gymnasium Deputációja által mélly alázatossággal tiszteltetvén; Szent Iván Hava 12-dikén, Ő Excja, a' Gyűlést tovább folytatta, sőt egy század alatt is párjára nehezen található egy olly Törvényszéket is tartott; mellyben Ő Excellentiájában, mint Fő Ispánban, az Ország Fő Can-

celláriusa — vólt az Elöl Ülő, — a' Voksal bíró Tábla Bírák és Tisztviselők pedig, száznál jóval is Felesebb számmal valának jelen — 's Ő Excellentiája, úgy is mint Törvényszéki Elöl Ülő Böltsességével, 's az Itélet ki mondás alá tartozó környülállások és kérdések gyönyörű rendel, és által-látással való széllyel fejtegetésével, újra a' közmagasztalásnak és betsülésnek egyesült tiszteletét aratta. — Végre

Szent Iván Hava 14-dikén, minekutánna a' Megye Rendei és Tisztviselői, nem Deputáció által, hanem magokat egy Testben özsze olvasztva, Méltóságos Császári Kamarás és Ordnárius Vice Ispán Vajai Vay Ábrhám vezetése alatt, 's Fő Notáriusok, mint Orátorok által, Ő Excellentiájától, érzékenyen elbútsúztanak; a' köz tisztelettől, szeretettől, és Áldástól kísértetve, Ő Excellentiája, utánna búslakodó Borsodját, dél tájban elhagyta — Éljen! Éljen! Éljen!

Hadi Tudósítások.

A' Sz. Pétervári hivatalos Ujság hosszasan leírja Anapa várának, (melly A'siában a' fekete tenger partján fekszik Török Georgiában) mind a' tengerről, mind a' szárazon, az Orosz Seregek által lett megtámadását. Az Orosz seregek Máj. 18-dikán szállottak ki a' szárazra Hertzeg Mentzikoff vezérlése alatt. A' kiszállás megakadályoztatására kiűtött ugyan a' várbeli Török őrizet, a' kiknek a' Czirkaszsziai lovasság is segítségre ment, sőt még egynehány ezer Kaukázusi lakosok is hozzájok tsatolták magokat; de az Orosz Seregek a' Törököknek több ízbeli megtámadását, azoknak veszteségekkel, mindenkor vissza verte.

Május 24-dikén, hajnalban újra meg-

támadták mintegy 3000 Czirkaszszok a' kiszállott Orosz seregeket, két ágyút is hozván magokkal; de ismét vissza verettek. Az elesett nagy számú katonáik között egy fő rangú vezérjek is találtott. Hertzeg Mentzikoff seregéből a' kiszállás ólta 7-ten estek el, és 12-ten sebesítették meg. Vice Admirális Greigh is elkezdette Anapa várát a' tengerre fekvő oldala felől ostromoltatni Máj. 19-dikén; de még az nap olly kemény szélvész támadott, hogy kéntelen volt onnan a' tenger magasára kimenni. Azomban 20-dikban egy hajója, melly vizsgáladni küldetetett ki, egy ellenséges hajót fogott el, melly Trebisond-ból 200 főből álló segítséget szándékozott Anapa várába szállítani. Egy más hajónk, a' Solyom nevű, más nap hasonlóképpen, egy ilyen hajót fogott el, 118 segítségre küldetett katonákkal. Végre pedig Máj. 22-dikén Merkur és Ganiméd nevű Briggeink két nagy Török hajót fogtak el, mellyeken 17 tisz és 622 katonák voltak. E' szerént a' foglyok száma három nap alatt 940 emberre megy 6 zászlóval.

Résőbbi tudósítása szerént a' Sz. Petersburgi Uságnak, Május 30-dikától kezdve Jun. 2-dikáig hevesen ostromoltatott Anapa vára. Jun. 1-ső napján kemény ágyúztatás után, a' várban egy puskaporos toronyba esvén a' gyújtó bomba az a' levegőbe felvettetett. Az ellenség ugyan ezen nap kiment a' várból, hogy bombahányó sántzunkat megrontsa, de tüzét el nem érhetette, mert sok embert vesztvén, a' várba vissza üzetetett. Részünkről 5 ember esett el és 25-en sebet kaptak.

Az Odessai Ujság Jun. 14-dikén azt írja, hogy Braila vára ostromlása előre halad; és ágyúink a' vár bástyáit, 's védfalait már nagyon megrongálták. — Vice Admirális Báró Greigh tudósítá-

sa szerént, Hertzeg Menziko ff, hadi mozgásait olly szerentsésen tudta kivinni, hogy azok által a' Czirkaszszok-at Anapa várától egészen elrekesztette. Ez a' várbeli Basát arra indította, hogy a' várból ezer emberrel és öt ágyúval a' várvívókra kirontott, de szerentsétlenül, mert nagy veszteséggel kéntelenített vissza menni, elvesztvén a' Czirkaszszok vezérjeket, lovasságoknak javát, és a' Törökök egy ágyút, mellyet Gróf Tolstoi az Orosz Tsászár Ő Felsége Adjutánsa húsz Kozákkal együtt, tsak kemény ellentállás után vehetett el.

Ugyan az Odessai Ujság több rendbeli hadi tudósításokat közöl Oláh Országnak déli részéből. Ezek szerént, a' Törökök Rustsuk várából Jun. 2-dikán 13 ágyúzós hajókat nehéz ágyúkkal megvakván, számos gyalogsággal és lovasággal a' Dunán átaljöttek, Gyurgyevo várától nem messze, 's azoknak egy része mintegy 600 ember Szelim a faluba állott meg. A' mi Kozájkaink és egy Osztály Vadászainktól megtámadtván a' Törökök, Slobodze nevű helységbe a' házakba vették magokat, 's hátran verekedtek: de a' mi vitéz vadászainknak 's két ágyúinknak kemény tüzelését sokáig ki nem állhatván, hátrálni kezdettek, 's ekkor nagy veszteséggel a' dunához huzták magokat, minekutánna mintegy 100 ember közülök a' vezérjekkel Mehmed Bairactárra együtt a' tsata helyen elesett, nagyobb része az által jötteknek sebbe esett, sokan a' Dunába vesztek, és tsak kevesen menekedhettek meg az által, hogy fegyvereiket elhányván, az ágyuzós hajók oldalma alá futottak. Részünkről 4 vadász elesett; és 14-en sebesítették meg.

Frantzia Ország.

A' Jun. 14 diki Ülésre — a' Követek házában előre nagy számmal gyül-

tek fel a' Nézők. A' Követek majd mind pompa ruhában jelentek meg. Az egész Gyűlés szembetűnő nagy várakozásban volt. Mikor az Elölülő a' Gyűlést megnyitotta ezt mondván: „Labbey de Pampieres Úr következik szóllani“ — olly nagy tsendesség lett, hogy amár Labbey de Pampieres Úr igen lassan szokott beszélni, szava is gyenge; mégis minden tökéletesen megértette beszédét. A' Beszélő előadta, hogy a' közelebbi Ministeriumot kívánja vád alá vétetni. Maga a' próba-vád így volt feltevé: „Felség-árulással vádolom a' volt Ministeriumot, a' melly a' Királyt néptől elszakasztani (isolálni) igyekezett. „Haza-árulással vádolom, mert a' néptől a' Királyjához való bizodalmat elrabolni törekedett. Vádolom azzal is, hogy „az Ország Polgári alkotmányát 's a' Polgárok magános jussait megrontotta. Országháborítással vádolom, a' mennyiben „megígérve nem lévő adót szedett fel, „és az Ország kintseit el fetsérelte“ — A' Belső Minister megütközni látszott az elolvastatott próba-vád szavain. Az Elölülő még egyszer elolvastatta. Ekkor a' Belső Minister így szollott: „Én halgatni akartam ezen dologban; nem kívánok a' vádló és vádoltatott Fél közzé fellépni. De ezen kifejezések, a' mellyeket hallok, nem engedik, hogy hallgassak. A' Beszélő vádolja a' volt Ministereket Felség- és Haza-árulással, mert a' Királyt a' néptől elszakasztották 's a' népet a' Királyhoz való bizodalomtól megfosztották. Én ez ellen egész Frantzia Ország előtt szentül protestálok! — Nem! a' Király nem volt a' néptől izolálva!... A' magatulajdon népétől izolálva? Vegye vissza az Úr javallását! (Az egész bal oldal felkiáltott: Nem, Nem!) Labbey de Pampieres Úr felelt: Nem, Nem! — (Nagy zugás a' Házban) „Uraim! — így szollott továbbá a' Minister — nem jól értették

értették szavaimat. Nem azt mondom én, hogy a' vádat magát, hanem tsak ezen kifejezéseket vegye vissza a' Vádlevél írója. Mert ezen állítás nem igaz. Nem lehet a' Királyt népétől elszakasztani vagy a' néptől Fejedelméhez való bizodalját elvenni. Im én bizonyságúl hívom minden igaz Frantzia szívét; bizonyságúl hívom azon örömkialtásokat mellyekre fakadnak a' szívek midőn szeretett Királyokat látják.“ (Az egész jobb oldal és a' bal oldalnak egy része felállván hangosan kiáltja „Eljen a' Király!) R a v e z Úr is egy értelemben volt a' Belső Ministerrel, 's azt kívánta, hogy a' feltett vád négy pontjai közül a' két első hagyattassék ki. General Sebastiani azt tanátsolta, hogy a' próba-vád adattassék ki a' Bureauknak újabbi redactiona. Az egész bal oldal ugyan ezt kívánja. Labbey de Pompieres Úr vissza veszi javallását. Erre közönséges lárma és egybezavarodás támad a' Házban. Babey Úr igyekezte mutogatni, hogy nints többé Pompieres Urnak szabadságában a' tett javallást vissza venni. — Végre tsak ugyan meghatároztatik, hogy a' Próba-vád újonnan tevődjék fel a' Bureaukban. Az Elölülő elakarja halasztani a' következő Keddre a' dolgot. A' Követek hevesen ellene mondanak — és halasztatni a' dolgot nem engedik. A' Követek el oszlanak, kiki a' maga Bureaujába. A' Gyűlés házban tsak maga marad az Elölülő és a' Ministerek. Fél óra mulva visszatertek a' Követek, 's a' Probavád a' szerént a' mint oda feljebb említettük egy akarattal, minden voksolás nélkül elfogadtatott.

A' Király Jun. 16-kán egy Végzést adott ki a' kis Papi Oskolák dolgában, mellyben megparantsoltatik: 1) hogy azon 8 Kis papi Oskolák (az Aixi, Biltomi, Bordeauxi 's a' t.), mellyek

eddig a' Jésuiták felvígyázása alatt állottak, a' közelebbi October 1-ső napjától kezdve az Universitástól fügjenek 2) hogy semmi Nevelő- vagy Tanító- Intézetben Directornak vagy Professornak senki felne vétessék, hanem ha az valamely törvényesen meg erősített Egyházi Szerzethez tartozik.

Jun. 18-kán vissza ment a' Király a' St. Clouidi Palotába. A' Követek háza Jun. 19-kén az Újságok és Havi Írások! szabad nyomtatásáról szolló új törvény-javallást 266 voksal 116 ellen elfogadta. Ugyan ezen napi Ülésben neveztetett ki azon Bíztoóság, melly a' Labbey de Pompieres Úr javallását meg fogja vizsgálni. Ezen Bíztoóság tagjai Mauguin, Girod, Montbel, Raudot, Dutertre, Constant Benjamin, Delalot, Lamezan, és Agier Urak.

Toulon Jun. 13-káról. Éppen most indula ki az ide való kikötőből Kapitány Cuvillier Úr vezérlése alatt egy Hajós sereg, melly 1 Linea hajóból 4 Fregátból, 2 Briggből 1 Bomba-hányógályából és 52 Szállító-hajókból áll. Ezen hajók két hónapra való eleséget vettek magokhoz. Hová mennek? bizonyosan nem tudjuk. A' sok féle repeső hírek közül az látszik leghihetőbbnek, hogy Cadixba mennek és az ott lévő Frantzia seregeket fel-vévén, azt a' Baleari szigetekbe viszik, a' melly szigeteket Spanyol Ország Frantzia Országának akar által engédni adósságba. — Tegnap érkezett meg Corfuból egy hajó, a' melly a' Külső Ministernek leveleket hozott magával. Ezeket mindjárt Stafetán küldték Párisba.

Nagy Britannia.

A' Felső Ház Jun. 9-iki Ülésében (mellyben a' Catholicusokat illető kérdés-

ről volt szó) a' C u m b e r l a n d i H e r t z e g tagadta, hogy az Ország veszedelme nélkül emancipálni lehetne a' Catholicusokat. „Bár tartsanak engem — így szólott — Bigottnak, de az Uralkadó Egyház és a' Polgári alkotmány ártalmára voksomat nem adom“ — A' T u a m i Érsek egész Papi értekezést tartott a' Catholica Egyház Hitágazatai ellen; M o s e s t, J o s u é t, és É s a i á s t hívta segítségül Szűz Mária ellen. (Az egész Házban nagy nevetés hallatott) — Lord G o d e r i c h és a' G l o u c e s t e r i H e r t z e g nagy tüzzel beszéltek a' Catholicusok javára. — A' következő napi Ülésben Lord C o l c h e s t e r azt adta elő hosszas beszéddel, hogy minékutánna minden jobbágy hittel kötelezi magát „hogy semmi idegen Fejedelemnek, Orzágnak, vagy P o t e n t á t n a k hatalmat és be folyást Angliában nem enged“ nem adhat esküvése ellen politikai hatalmat egy olyan Egyházi Rendnek, melly idegen Papi felsőséget esmér. Gróf H a d d i n g t o n a' P r a e m u n i r e - V é g z é s t (melly a' Pápával való levelezést megtiltja) szeretné eltörölni, és C o n c o r d á t á r a lépni a' Római Székkal — hogy így az Irlandiai Egyházi dolgok rendbe szedtvén, valahára tsendességet és megelegetést nyerjen Irlandia. „Ekkor a' Pápa is kezünkben lenne (Nevetés), az Irlandusok is meg nyugodnának“. A' B a t h i P ü s p ö k nem hitte, hogy az Emancipatio megszüntetné az Irlandiai nép nyomorúságát. „Annak oka nem más — ezt mondta — hanem hogy az oda való Földes Urak otthon nem laknak és jövedelmeiket másutt költvén el apródonként az utolsó Shillingjéből is ki fogy az Ország. Ha én tölem valamellyik Irlandiai Földes Úr tudakozná: mi az oka az azon Országbeli inségnek? azt mondanám a' mit N a t h a n mondott D á v i d n a k: Te vagy azon ember!! — A' W e l l s i P ü s

pök is hasonló értelemben volt. — A' S u s s e x i H e r t z e g nem a' mái Világba valónak ítélte egy egész Nemzet elnyomattatását; és azon törvényeknek, mellyeket a' Catholicusok ellen a' fellyebbi Időszakas tudatlan kegyeskedése hozott, vég eltöröltetését szükségesnek vallotta. A' Lord Cancellarius azt a' kifogást tette a' M a r q u i s L a n s d o w n e javallása ellen, hogy e' szerént minden feltétel és Zálog-adás nélkül emancipálnának a' Catholicusok. „Huszon öt esztendeje miolta ez a' dolog a' Parlament előtt felforog. Irlandia — én magam is megesmerem — rosszúl áll. (lár más tetszés mind az Oppositionalis mind a' Ministeri padokról). De ez a' mostani javallás keveset ér. Nem esmeri az a' Catholicusok térítő és kijjebb kijjebb terjeszkedni szerető lelkét, a' ki azt hiszi, hogy ha az Irlandusok most — minden feltétel és bátorságot adó zálog nélkül — emancipáltatván, egyforma jussokat nyernek a' Protestansokkal: azzal megfogják érni. B u r k e Ú r azt hitte, hogy ha bébotsáttatnak is a' Catholicusok a' Parlamentbe, egy két Catholicus Képviselőnél nem fog több itt ülni. De hát nem azzal ditsekszik e' máris a' C a t h o l i c u s E g y e s ű l e t, hogy egész Irlandia képét viseli? O c o n n e l Ú r azt mondta egy minapi gyűlésben, hogy nem olyan szemérmes hangon kell ezen túl a' Catholicusoknak beszélni, mint még mikor kevesebben voltak: most már hatalmasabbak és bátrabban kell járnio. Megtetszik az ilyen beszédből, hogy bátorságot adó zálog nélkül nem lehet őket a' Polgári jussok tellyes birtokába tenni. (Halljuk!) Más Országok türedelmesebbek lehetnek, nem abban a' helyheztesben vannak azok mint mi. A' Protestans Egyház volt uralkodó eddig Országunkban; és eddig való Systema mellett gazdag híres és hatalmas lett Országunk. Ezen Sy-

stemában vaktában valamit változtatni nem tartom tanátsosnak. Irlandia három negyed-részt Catholicusok teszik. Én megismerem, hogy igazság volna ott a' Catholica Egyházat — mint Angliában az Episcopalis, és Skotziában a' Presbyteriana Egyházat — megfundalni. De mivel én az Irlandiai Protestáns Egyházat szeretem, 'studom hogy sok nagy emberek kerültek ki onnan: nem engedhetem meg, hogy a' Catholicusok légyenek hatalmasabbak. — De hát mitsoda út, modván a' dolgon való segítésre? En semmit sem látok. Adná az Isten hogy látnék“ (Halljuk!) Lord Plunkett azt az utat mutatta, hogy a' Catholicusok minden polgári jussok tellyes birtokába tétessenek. Marquis Wellesley (Hertzeg Wellington testvérje) az Emancipatiot mulhatatlanul szükségesnek ítélte. Hertzeg Wellington sajnálta, hogy testvérjével egy értelemben nem lehet. „A' mostani polgári alkotmány mellett nem lehet a' Catholicusoknak több polgári juss adni. Hogy a' Pápa nevezzen ki Püspököket Irlandiában: azt a' fennálló törvények nem engedik. Hogy — más Országok példája szerint — a' Pápával ez eránt Concordata köttessék: az újra nem lehet, mivel a' törvények a' Pápával való alkudozást és levelezést megtiltják. En ezen tárgyról nem örömet beszéllek. Ohajtom, hogy ez a' mostani javallás félre tétessék. Engedjenek az Urak időt, hogy ezen tárgyat érett megfontolás alá lehessen venni, és valamit ki gondolni, a' mi a' kívánt tzelra vigyen.“ (A' Hertzegnek ezen szavaiból azt húzták ki, hogy rövid idő alatt maga a' Ministerium fog a' Catholicusok javára Motiot tenni). Marquis Lansdowne még egyszer felállott, és kívánta a' voks-adás előtt újra lelkére kötni a' Háznak a' Catholicusok dolgát. A' Motio — a' mint

már jelentettük — 182 voksa 137 ellen visszavetett.

Brasília.

Rio de Janeiro. April. 20-kán. Cassapabából érkezett Hivatalos Levelek jelentik, hogy Febr. 29-kén által jött az ellenség (a' Buenos-ayresiek) a' Jaguaron vizén, de ezen 3,000 emberből álló tábort a' Brasiliai Vezér Laguna a' Sarandy szorosánál megtámadván vissza verte. — Most minden órán várjuk ide Buenos-ayresből a' Béke-hozó Követet. — Az ide, való Udvarhoz kinevezett Nagy Britanniai Követért, Lord Ponso nyért, (a' ki eddig Buenos-ayresnél volt Követ) érte ment a' Forte nevű Anglus Hajó.]

Déli Amerika.

Limában Januárius elején egy öszve esküvés fedeztetett fel, mellynek Feje Vidaurre) a' Panamai hajdani Nemzeti Gyűlés Elölülője) 4 Ezredes Kapitányokkal és 20 előkelő személyekkel elfogattatott. Felső Peruban is nagy zűrzavar uralkodik.

Quatemalában a' Nagy Britanniai Consul O' Reilly gyilkosa Bouilla halálra ítéltetett, 's meglövettetett.

E l e g y e s D o l g o k.

Bukaresti magános levelek szerint, minekutánna Oláh Országban az ott késsen találtató termések és marhák mennyisége a' mennyire lehetett szorosán feljegyeztetett; meghatározta a' Kormány-szék, hogy az Orosz Hadak tartására mindenből mennyit szállítson öszve az Ország, azon az áron, a' mint azok a' dolgok az Orosz Seregeknek ide lett bejövetelekkor keltek. Mindennek ára a' Tartománynak szokott adójából fog kifizettetni; ha pedig abból kinem telnék; pénzben járó 's idővel pénzelt kiváltan-

dó papiros pénzfel fog mindennek elég tétetni. E' szerént Oláh Ország ad az Orosz Seregek tartására 250,000 mérő életet, 400,000 szekér szénát, 50,000 akópályinkát.

Az 1821-béli hasonlók, 122
A' Bank-Aktziák keltek 1088 9/10 forinton Conv. Pénzben.

A' pénz folyamat Június' 30-dikán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 95 1/20
Az 1820-béli sorsosok, — —

Felsőségi meghatározás szerént a' folyó Július hónapra a' Zsemlyéket és Kenyereket nagyobbakra tartoznak a' Pékek szakasztani és sütni, mint a' mekkorák a' mult hónapban voltak. A' marhahúsnak fontja 8 ezüst krajtzárra v. 20 V. kr. meghagyatott.

A' Magyar Kurír Erdemes Olvasóihoz.

Szaporodván a' Bétsi Magyar Kurír Olvasóinak száma, most mint bizonyost jelentjük, hogy a' jövő fél esztendőben egy ilyen tizimű Munka kiadásával fogunk Erdemes Olvasóinknak az Újság mellett árkusonként kedveskedni: Tudománybeli tárgyakat és nevezeteket magyarázó Könyvtár. Hasznos eszméreték terjesztésére, öszveszedte és kiadta 's a' t.

A' kiadó Munkában egyik tizél az, hogy benne az Újságokban gyakran előforduló tárgyak, nevezetek és kifejezések, annak világos megértésére megmagyaráztassanak, mivel azokra magokban az Újságokban kiereszkedni nem lehet, sokszor pedig az idegen kifejezéseket és nevezeteket megtartani szükséges. Másik tizél az, hogy ugyan ezen Munka, a' tudományos pallérozódás tekintetéből, hasznos és szükséges eszméreték terjesztésére is fordítottassék. Általjában tehát minden olyan tárgyak leírására 's magyarázatjára kiterjeszkedjék, mellyek idegen nyelveken írt úgy nevezett Real-Encyclopaediai és Társalkodási Lexikonokban találatnak. Ez tehát idővel, ha az Isten életünknek kedvez, szükségben, egy kis Könyvtárúl szolgálhat. Hogy a' Munka tárgyait ABÉCE szerént rendbe szedni 's úgy nyomtattatni nem lehet, az ennek tizéljából kitetszik. Ezen hijánosságot minden 24 árkusra nevedő Darab végén a' foglalatjának Abécés Lajstroma kipótolja. Idővel pedig minden ötödik Darab végén, közönséges Mutató tábla fogja a' tárgyak felkereshetését könnyebbíteni.

Ezen Munka nyomtattatását tsak a' jövő Octoberben kezdetjük el; mint-hogy ahoz új betűket öntetni szükségesnek tartjuk. Ez alatt az idő alatt, a' Magyar Nyelvnek természetéről, tulajdonságairól 's a' t. írt Ertekezés sajtó alá botsáttatik, mellynek kiadását eddig az Újság kiadásának kezdetbeli terhes foglalatossága hátráltatta.

A' kiknek tisztelt Olvasóim közül, a' mai postával Moson Vármegye Mappája el nem küldethetett; azok a' jövő Újság mellett fogják azt venni. A' jövő fél-estendőben ismét két Vármegye Mappával fogunk az Újság mellett kedveskedni.

A' Magyar Kurír félesztendei ára 15 for. Váltóban.

Szerkeztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor.

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)